

De lusten én lasten van het opzetten van een E-learning

Josefien D'Haene • josefien@bsae.be en David Nassen • david@bsae.be

In deze tijden van digitalisering is het bijna ondenkbaar om deze piste als ledenorganisatie niet te bewandelen. Vele organisaties zijn er in mindere of meerdere mate al mee bezig. BSAE bracht verenigingsprofessionals van vier organisaties samen om ervaringen hierover uit te wisselen en tips te geven. David Nassen, verenigingscoördinator BSAE, faciliteerde het gesprek.

Waarom?

Veelal ligt tijdsgebrek bij de leden en de toenemende behoefte aan individuele opleidingen aan de basis van de stap naar

e-learning en het aanbieden van webinars. Nico Carpriau en Joke Opsomer van KAVA, de Koninklijke Apothekersvereniging van Antwerpen, benadrukken dat hun leden vaak vrouwelijke apothekers zijn met een druk gezinsleven. “Het meest geschikte moment voor hen om een opleiding te volgen is vaak tijdens de middagpauze, met het volledige team, als de apotheek even dicht is.”, aldus Nico. Joke voegt daaraan toe dat ze dit op voorhand bevraagd hebben in een ledenenquête, en de vraag naar e-learning was zeer expliciet. “De dankbaarheid sinds we ons e-learning platform in het leven geroepen hebben is zeer groot. De leden vragen duidelijk meer van dat. Belangrijk hierbij is te onthouden dat e-learning niet gelijk staat aan een powerpoint presentatie. Maar dat je de mensen echt aan de slag laat gaan en laat nadenken.”

Bouwunie organiseerde in 2017 een roadshow over ICT en digitalisering van de bouwsector. Jo Kusseners: “Als ledenorganisatie konden we zelf

niet achterblijven, en hebben we toen ook zelf gepolst naar de interesse in webinars. Die was er zeker. Sindsdien organiseren we jaarlijks een zestal live webinars per jaar van 15 tot 20 minuten. Onze interne adviseurs bieden advies rond een bepaald thema in de webinars. Dit is zeer waardevolle info, die ook achteraf gretig bekeken wordt.”

ISB vzw bood in de beginjaren jaarlijks slechts een congres en twee grote studiedagen aan. Door de jaren heen kwamen er veel meer activiteiten en opleidingen in kleine groepen bij. Maar het blijft moeilijk om hiermee iedereen te bereiken en te laten deelne-

“De tijd die je in inhoudelijke en didactische opbouw van je opleiding stopt kost altijd meer dan je platform.”

Lien Van Belle,
ISB vzw

Joke Opsomer van Kava

Professionals van KAVA, Bouwunie, ISB vzw en VFU-FFI rond de tafel

“Een veredelde powerpoint presentatie is geen e-learning. Het moet praktisch zijn, ze moeten iets kunnen leren en kunnen toepassen.”

Joke Opsomer, KAVA

men. Lien Van Belle van ISB vzw: “Daarom hebben we besloten om ook e-learning modules op te starten. Bij de opstart wilden we uit fierheid onze 2, en later 3, e-learnings apart in de kijker zetten, los van het thema. Dat bleek niet zo’n goede keuze. Geïnteresseerden kiezen voor een opleiding vanuit een interesse en niet vanuit een metho- diek.” Op die manier krijgen we een betere respons. De communicatiestrategie over de e-learnings is dus ook een zeer belangrijk aspect.

VFU-FFI, het Vormingsfonds van Uitzend- krachten, startte sinds juni 2019 het project Interim-Info.be op. Met deze online tool steunt VFU-FFI jongeren (<26 jaar) in de zoektocht naar werk. Ook coaches of uit- zendconsulenten kunnen erop terecht voor tools om jongeren beter vooruit te helpen. Leila Van der Mauten: “We wilden kennis over de jobzoektocht, solliciteren, rechten en plichten, ... op een frisse, laagdrempelige manier aan de man brengen.”

Hoe?

KAVA biedt e-learningmodules aan aan de leden (de kost voor het platform zit in de ledenbijdrage inbegrepen, de opleidingen zelf zijn betalend) via het platform Totara waarop ze hun eigen e-learningmodules zelf zeer interactief opbouwen. “Zowel de inhoudelijke als technische uitwer- king hiervan gebeurt bij KAVA in huis. We hebben een team met specifieke expertise omtrent e-learning. De inhoudelijke exper- ten van KAVA helpen met het inhoudelijke. We zorgen heel sterk voor complementa- riteit met de fysieke opleidingen en er is een accreditering voorzien voor de oplei- dingen. Ook de KMO-portefeuille kan hier gebruikt worden doordat de e-learnings in het geheel van een grotere opleiding worden opgenomen.”, aldus Joke Opsomer. Door de expertise die KAVA intern opbouwde inzake e-learnings, bouwen ze die ook regelmatig op voor andere organisaties of nemen ze bij-

voorbeeld een relevante e-learning module van een andere organisatie (bijvoorbeeld Domus Medica) over. Alvorens de techni- sche kant op te starten wordt er een story- board opgemaakt met alle betrokkenen. “In het storyboard staat beschreven wat moge- lijk moet zijn in de e-learning, wat de vereis- ten zijn qua lay-out, per stuk wordt beschre- ven wat er aan bod moet komen en hoe het moet werken. Het storyboard moet eerst door alle betrokkenen gevalideerd worden, voor ik aan het technische begin.”, aldus Joke. “Belangrijk gegeven voor onze leden is dat we voor een Single Sign On geopteerd hebben. Leden kunnen met hun gewoonlij- ke login van KAVA ook aanmelden voor de e-learnings.”

Voor hun webinars doet Bouwunie een beroep op een externe partner gespeciali- seerd in online seminars. “Per webinar krij- gen we een aantal uren in een professionele opnamestudio ter beschikking. Naast de adviseur die zijn expertise deelt, ben ikzelf of een collega er altijd om te modereren en de technische kant mee in de gaten te houden. Dat is echt wel nodig.” De webinars zijn een grote meerwaarde voor de organi- satie omdat die ook achteraf kunnen inge- zet worden door de adviseurs om leden te informeren en ze publiek gemaakt worden om nieuwe leden aan te spreken.

De tool Interim-Info.be is ontstaan vanuit twee werkgroepen binnen VFU-FFI, één voor de juridische kant en één voor de prak-

tische kant. De tool vertrok vanuit de verschillende fases in een sollicitatieproces. Iedere fase hebben we in duidelijke titels gegoten en we hebben veelal met vragen gewerkt in de ik-vorm: vb. Hoe maak ik een CV? We zorgen steeds voor een goede mix van tekst en filmpjes. Het concept dat we uitdachten hebben we ook afgetoetst bij de HR-studenten van de VIVES Hogeschool. Hun input krijgen was zeer waardevol. Om het makkelijk bruikbaar te maken hebben we ook een video laten maken waarin getoond wordt hoe je de tool gebruikt.”

ISB vzw werkt voor haar online opleidingen met het platform Teachable waarmee medewerkers zelf aan de slag gaan om een opleiding uit te werken. In het systeem van ISB hoef je niet een volledige module te doorlopen, maar zijn stukken info die je apart kan

consumeren. Je kan ook telkens opnieuw kijken naar iets wat je al deed. “We hebben sterk ingezet op het gebruik van filmpjes met praktijkcases. Daar is ook het grootste deel van ons budget naartoe gegaan. Ook wij gebruiken voor iedere opleiding een eigen storyboard. De tijd die je in inhoudelijke en een didactische opbouw van je opleiding stopt kost altijd meer dan je platform.”

Struikelblokken?

“Je kan niet gelijk welk thema of onderwerp in een e-learning gieten. Er moet gericht gekozen worden voor een bepaald opleidingsformat,” zegt Nico van KAVA. “We zien de e-learnings vaak als aanvulling of inleiding voor een workshop of fysieke opleiding. Het is belangrijk om te werken op deze complementariteit en verschillende thema’s in het juiste format te brengen. Weeg telkens de kostprijs af tegenover wat je eruit zal halen. De kostprijs van een webinar of e-learning is veel groter dan bij een fysieke opleiding. Er kruipt veel tijd in. Het opzetten van een Learning Management System kost tijd en geld, maar het up to date houden ervan evengoed.”

De webinars van Bouwunie worden via een laagdrempelig systeem aangeboden, waarbij makkelijk in te loggen is. “Een struikelblok bij de leden is dat er een aparte login nodig is voor het systeem. Dat zorgt soms voor verwarring,” haalt Jo aan. “Vergeleken met onze fysieke opleidingen, die veelal gehost en gesponsord worden door partners, zijn de webinars ook vrij duur. Een van de grote vragen die nu bij ons speelt is of we dat live aspect moeten behouden, want eigenlijk zou het efficiënter zijn om een aantal filmpjes op een dag op te nemen in de studio. Alleen verlies je dan dat element van de interacti-

“Dankzij de webinars kunnen we de expertise van onze adviseurs meer uitspelen.”

Jo Kusseneers,
Bouwunie

teit. We zijn er dus nog niet uit.”

De tool Interim-Info.be van VFU-FFI stoot op een groot technisch en communicatief probleem. Doordat de inhoud achter een login zit, zijn ze op belangrijke zoektermen niet vindbaar op Google. “Dat bevordert de bekendheid en verspreiding van de tool absoluut niet. Zelf zouden we ook nog meer op interactiviteit willen inspelen en ook het filmpje over het gebruik van de tool zouden we eerder door een jongere laten uitvoeren als we het opnieuw doen.” Ook ISB vzw zou haar online modules interactiever willen laten verlopen.

De vier organisaties aan tafel zijn tevreden over de eerste resultaten van en reacties op hun e-learnings en webinars. Zij werken verder aan een verdere optimalisering van hun format. Enkele tips geven ze je hieronder mee.

“Wij trokken met het concept voor onze tool naar de doelgroep die we wilden bereiken. Hun input was zeer waardevol.”

Leila Van der Mauten,
VFU-FFI

Wie zit er rond de tafel?

KAVA is de Koninklijke Apothekers Vereniging van Antwerpen. KAVA telt 1200 leden (statutaire apothekers) en telt een 50-tal medewerkers. (www.kava.be)

Meduca is een dienst binnen KAVA die gespecialiseerd is in duurzame, objectieve en praktijkgerichte permanente vorming en farmaceutische zorg projecten voor apothekers. Sinds een vijftal jaar zetten zij sterk in op e-learning.

Aan tafel voor KAVA: Nico Carpiau (Directeur Beroepsondersteuning) en Joke Opsomer (Verantwoordelijke opleidingsaanbod)

Bouwunie is de Unie van het KMO-bouwbedrijf. Bouwunie telt 7.500 leden in heel Vlaanderen en telt

een 20-tal medewerkers. (www.bouwunie.be).

Bouwunie biedt haar leden sinds een jaar regelmatig een webinar rond een actueel thema aan van 15 tot 20 minuten. (www.onlineseminar.be/Bouwunie)

Aan tafel voor Bouwunie: Jo Kusseneers (Coördinator Communicatie en Ledenwerving)

**VORMINGSFONDS
VOOR
UITZENDKRACHTEN**

VFU-FFI is het Vormingsfonds voor Uitzendkrachten. VFU wil het centraal infopunt en

dé expert zijn voor vragen over opleiding van (kandidaat-) uitzendkrachten. VFU-FFI telt 14 medewerkers. (www.vfu-ffi.be)

Via het Interim-info.be-project biedt VFU-FFI sinds juni een online gids aan met praktische tips en amusante workshops om onder meer te leren solliciteren. (www.interim-info.be)

Aan tafel voor VFU-FFI: Leila Van der Mauten (Project Manager WelQome)

ISB vzw is het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid. ISB is het netwerk van ambtenaren actief in én betrokken bij gemeentelijk sportbeleid, sport- en vrijetijdsdiensten, schepenen en verantwoordelijken van sportinfrastructuur, zwembaden en recreatiecentra. Meer dan 290 gemeenten en steden zijn lid van ISB.

ISB vzw telt 11 medewerkers.

ISB vzw biedt momenteel 3 aparte e-learning modules aan met veel praktijkvoorbeelden erin, onder meer rond armoede en lokale sportadviesraden. Deze e-learning module rond adviesraden werd in samenwerking met De Wakkere Burger opgesteld en brengt een case van leden/koplopers uit een begeleidingstraject dat vooraf ging. (www.isbvzw.be)

Aan tafel voor ISB vzw: Lien Van Belle (stafmedewerker)

Tips om zelf met e-learning en webinars aan de slag te gaan

1. Vertrek van de specifieke behoeften en context van je leden.
2. Hou webinars super laagdrempelig (naar login/inschrijfpprocedure, duurtijd ...).
3. Positioneer e-learning in het geheel van je opleidingsaanbod (complementair – samenhangend). Juiste format voor specifieke leerbehoefte.
4. Didactisch sterk format uitwerken vraagt specifieke expertise. Samenwerking tussen opleidingsmedewerkers en inhoudelijke staf of adviseurs is cruciaal.
5. Less is more!
6. Ga actief op zoek naar stakeholders of subgroepen onder je leden om de e-learning verder te communiceren of in te zetten.

Begrippenkader

ELO - Elektronische Leeromgeving – digitale leeromgeving, plaats voor cursusmateriaal, communicatie van de opleidingen ...

LMS - Learning Management System – Systeem voor de organisatie van de opleiding (administratie, inschrijvingen, boekhouding ...)

LCMS – Learning Content Management Systeem – Platform om je leerinhoud uit te werken, op te zetten ...

E-learning – Verzamelnaam voor leersituaties waar gebruikgemaakt wordt van communicatie- en informatietechnologie (in bijzonder via internet)

Webinar – Lezing, workshop ... via internet met een online live publiek